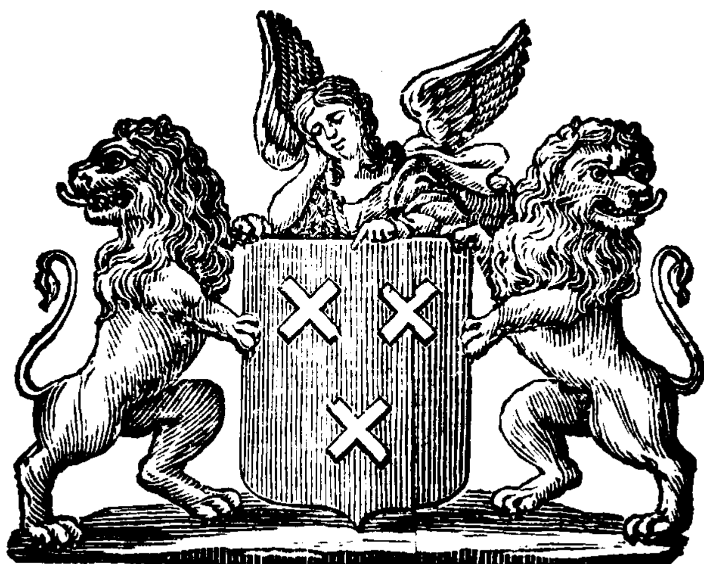
A°. 1829. N°. 36.

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag den 15 Augustus.

NEDERLANDEN.

BREDA, — 14 Augustus.

De heer *Heldewier*, nederlandsch zaakgelastigde bij den Groot-Hertog van Bade, heeft, op den 5 dezer, de eer gehad van zijne brieven van récreantie, in een bijzonder gehoor, den Groot-Hertog te overhandigen.

— De *Gazette de France*, tot dus verre een ministerieel blad, kondigt ons, in deszelfs nommer van den 10, met korte woorden aan, dat het systema van het nieuwe ministerie in Frankrijk daarin bestaan zou, om, in het vervolg, niets aan de andere partijen in te willigen, maar ook om geene weerwraak hoe ook genaamd uit te oefenen.

De nieuws papieren der liberale partij zien in deze verandering van ministerie niets meer of minder dan het gevolg eener engelsche intrigue, om het fransche ministerie met creaturen der engelsche staatkunde te vullen, ten einde Engelands belangen in het Oosten tegen Rusland voor te staan, ja zelfs Frankrijk te bewegen, om, tevens met Engeland, den oorlog aan Rusland te verklaren. De omstandigheid, dat de heer *de Polignac*, die thans aan het hoofd van het fransche ministerie staat, ambassadeur te Londen geweest is en een groot vriend van lord *Wellington* zou wezen, zoo mede de buitengemeen vriendelijke en tegen alle turksche etiquette strijdige ontvangst van den engelschen gezant, sir *Robert Gordon*, bij den sultan in het kamp te Bujukdéré, gevoegd bij de onmiddelijk daarop gedane verklaring van den Reis-Effendi aan dien engelschen gezant, dat de Porte nooit hare toestemming aan de protocollen van Londen, van 22 Maart en 18 April, zou geven, als ook dat zij de bemiddeling der mogendheden ten opzigte van Griekenland niet wil, en niet aan de erkenning van Griekenlands onafhankelijkheid denkt, zijn zoo vele gronden, waarop zij hunne gissingen vestigen. Wij hopen, voor de rust van Europa in het algemeen, en voor die van ons vaderland, voor zoo verre hetzelve in de gevolgen van eenen zoo rampspoedigen oorlog zou kunnen betrokken worden, in het bijzonder, dat alle deze gissingen, welke overigens van eenen ons zeer verdachten kant komen, ongegrond mogen wezen, maar kunnen niet afzijn, hier bij te voegen, dat het, sedert lang, uit alle de daden van het engelsch gouvernement en uit de taal van deszelfs nieuws-papieren, blijkbaar is, dat Engeland de door Rusland behaalde voordeelen geenszins met een gunstig oog beschouwt en niet nalaten zal, dezelve, op alle wijzen, tegen te werken.

— De vrijheid van onderwijs, zoo lang door de Jezuitsche bladen ingeroepen, zal dan eindelijk, door de heeren *de Polignac*, *la Bourdonnaye* en *Frayssinous*, aan Frankrijk worden geschonken. Het nieuwe fransche ministerie denkt te dezen opzigte eveneens als de heer DE POTTER en het Gentsche dagblad *le Catholique*, met dat onderscheid nogtans, dat hetzelve openhartiger is en zich niet voor liberaal uitgeeft.

— *Belgen, slaapt niet*, roept zeker Jakobijnsch blad. Maar hoe kan men den slaap weren, als men maanden lang niets hoort voor den dag brengen dan onbeschaamdheid zonder zout, bekwaamheid, geest of gezond verstand. De fransche Jakobijnen waren, wij moeten het bekennen, ten minsten mannen, het is waar misdadige, wreede en woeste, maar behendige, kloeke en welberaden mannen: deze hadden indedaad te vreezen, dat men eenig geweldig staatsmiddel tegen hen mogt bezigen. Onze *Karikatuur-Jakobijnen* hebben slechts bespotting te vreezen, en indedaad ieder verstandig mensch lacht om hen.

In dat Frankrijk, hetwelk, volgens eene uitdrukking van dienzelfden Belge, eenige maanden geleden gedaan, *bloeijender en vrijer dan ooit opstaat*, regent het van alle kanten processen wegens misdrijven, door middel der drukpers begaan, en nog zou men, in een énig der talrijke bij onze naburen vervolgde artikelen, te vergeefs de mate van losbandigheid en kwaadaardigheid zoeken dergenen, welke, sedert eenige maanden, bij ons het licht zien, en in welke de lankmoedigheid van een krachtige, nationale, volkslievende regering eerder eene bespottelijke dan misdadige stoutheid meent te moeten bespeuren.

Frankrijk bezit, tevens met de vrijheid der drukpers, eene krachtige wet tot beteugeling daarvan. Wij daarentegen hebben eene georganiseerde losbandigheid, en moeten hun, die zulk een verregaand misbruik er van maken, dank wijten; want welligt zal het er op uitloopen, om oogen te openen, die te lang voor de baarblijkelijkheid gesloten zijn geweest, als wanneer wij zullen kunnen zeggen met het spreekwoord: *ongeluk is toch altoos ergens goed voor.* (*Le National.*)

(*Zie verder op de derde bladz.*)

'S GRAVENHAGE, — 13 Augustus.

Gisteren is de Groot-Hertogin *Helena*, met 3 rijtuigen, waarvan één bespannen met zes paarden, van hier naar Amsterdam vertrokken. Te Haarlem heeft H. Keiz. H. eenigen tijd vertoefd, en aldaar het orgel in de Groote Kerk hooren bespelen, hebbende vervolgens de reis voortgezet.

— Naar men verneemt, is, te Suriname, eene maatschappij gevestigd tot bevordering van godsdienstige en zedelijke verbetering der slaven en kleurlingen in die kolonie, aan welke Zijner Majesteits Kommissaris-Generaal, de Generaal Majoor *van den Bosch*, bij deszelfs komst op Paramaribo, reeds zijne goedkeuring had gehecht, en welker hoofdbestuur, met bewilliging van Z. M., zich in twee afdeelingen heeft gesplitst, waarvan de eene te 's Gravenhage, en de andere te Parimaribo gevestigd is. De heeren *J. D. Janssen*, secretaris en adviseur bij het Dept. der Herv. Eerdienst, *J. J. Dermout*, Hof-Prediker en Predikant te 's Hage. *J. Sluiter*, secretaris van het Prov. Kerkbestuur en Pred[t]. te 's Hage, en *Uden Masman*, Predikant te Parimaribo, thans gerepatrieerd, zijn leden der eerste afdeeling; zullende de beide afdeelingen, zoo in de plaatsen van derzelver verblijf als buiten dezelve, met alle geoorloofde middelen, door het oprigten van departementen of het vestigen van correspondentien in andere steden en plaatsen, deze menschlievende inrigting trachten uit te breiden, waarvan het lidmaatschap, even als dat van de Maatschappij von Weldadigheid, voor eene jaarlijksche bijdrage van *f* 2,50 kan worden verkregen.

TURKIJE.

SEMLIN, — 26 Julij.

Brieven van Orsova maken gewag van het springen van een kruidmagazijn, dat in het kasteel van Widdin was aangelegd, waardoor vele menschen omgekomen zijn. Men gelooft algemeen, dat dit ongeluk opzettelijk te weeg gebragt is.

Sedert vier weken verliest het turksche leger veel volk aan de pest.

GROOT-BRITTANIE.

LONDEN, — 10 Augustus.

The Courrier bevat een artikel over den staat van Ierland, waarin dat blad aanmerkt, dat de crisis, in welken dat land zich, drie weken geleden, bevond, zonder groote schokking voorbij is, en dat alzoo de vrede en voorspoed van dat gedeelte van de Vereenigde Koningrijken voor de toekomst verzekerd zijn.

De Onder-Koning van dat land heeft de vrederegters der kantons en steden last gezonden, om zich naauwkeuriglijk te gedragen naar de bepalingen van art. 28 en volgende der bill, houdende de emancipatie der Katholieken, welke bepalingen op het verblijf der Jezuiten in hunne districten betrekking hebben.

— Volgens het dagblad *the Sun*, zou lord *Cochrane* het bevel over de Russische vloot in de Middellandsche Zee bekomen.

— Gisteren werd er op de beurs gezegd, dat de corporatie van Londen, met de bank van Engeland in eene schikking getreden was over eene geldleening van 1,000,000 ponden sterling, om de werken aan de brug onder de Theems te voltooijen.

FRANKRIJK.

PARIJS, — 12 Augustus.

Vijf der tien door het afgetreden ministerie benoemde staatsraden,

welke zich, op het oogenblik der benoeming van het nieuwe ministerie, te Parijs bevonden, hebben terstond allen te gelijk hunne dimissie gevraagd. Men twijfelt geenszins of de burggraaf *de Chateaubriand*, thans ambassadeur te Rome, zal, op het vernemen dier tijding, hetzelfde doen.

De anti-ministerieele bladen, waaruit het bovenstaande ontleend is, hebben het overigens zwaar tegen den graaf de *Bourmont*, tegenwoordig minister van oorlog, geladen. Het eene zegt. „De heer de *Bourmont* heeft den eed als minister nog niet afgelegd en verscheiden generaals hebben, naar men verzekert, reeds hune dimissie genomen." Een ander wil, dat, of het besluit van den admiraal *de Rigny*, waar bij hij het ministerie van marine al of niet aanvaardt, nog niet bekend is, of dat de overwinnaar van Navarino geweigerd heeft, om tegelijk met den generaal *Bourmont* in het ministerie te wezen.

De heer *de Polignac* zou, volgens een derde dier bladen, aan een' zijner vrienden gezegd hebben, dat hij, volgens het Charter, op eene *aristokratische* wijze wilde regeren, terwijl een der andere nieuwe ministers zou hebben verklaard, dat het onmogelijk was, met de vrijheid der drukpers, het land te besturen.

Nog een ander dagblad verzekert, dat de heer *de Chabrol* slechts provisioneel tot Minister van financien zou benoemd zijn. Volgens sommige in omloop zijnde geruchten, vervolgt dat blad, zou hij dezen post voor den heer *de Villèle*, volgens andere, voor den heer *Dudon* moeten inruimen.

Sommige bladen zeggen, dat de opening der Kamers niet vóór den 1ste Julij 1830 zou plaats hebben; anderen hebben verzekerd, dat deze opening reeds op den 30 September aanstaande geschieden zou; het natuurlijkste, dat daarvan te denken is, bestaat daarin, dat het pas gevormde ministerie zulks zelf nog niet weet.

— Zekere mevr. *du Cayla*, welke de verandering in het ministerie, vroeger dan anderen, uit eene goede hand wist, heeft zoo behendig in de fondsen weten te spelen, dat zij, naar men zegt, op den beursdag van den 8sten, een millioen francs gewonnen heeft.

— Heden is er, in de straten dezer hoofdstad, eene proeve genomen met een rijtuig, waarin zestig personen zaten en dat door zes paarden getrokken werd. Dit rijtuig, en eenige andere dergelijken, welke men bezig is, te vervaardigen, zijn tot diligences van Parijs naar Lijon bestemd.

— Van Rome wordt gemeld, dat de Paus, op den 27 julij, een geheim consistorie heeft gehouden, in hetwelk Z. Heil. een' aartsbisschop voor het aartsbisdom van Aix en Provence, en drie bisschoppen, respectivelijk voor de bisdommen van Autun, Frejus en Nevers, zou hebben voorgesteld.

Nog heeft de H. Vader, in hetzelfde consistorie, tot Kardinalen van de heilige roomsche kerk benoemd: Monsigr. *Cesar Nembrini-Pironi-Gonzaga*, bisschop van Ancona, en aldaar op den 27 nov. 1788 geboren, en Monsigr. *Remigio Cressini*, bisschop van Parma, geboren den 5 Mei 1757.

— Het dagblad van Geneve, van den 6 Augustus, meldt de aankomst van de Groot-hertogin van Parma, *Maria Louiza*, binnen die stad, alwaar hoogstdezelve een' tijd lang zou verblijven.

— Het schijnt, dat de Russen de blokkade der Dardanellen jegens alle soorten van met oorlogs- of zelfs mondbehoeften geladen vaartuigen, krachtdadig handhaven. De engelsche brik *Mary*, kapt. *Plam* en de fransche brik *l'Heureux*, kaptt. *Baumier*, die, in de eerste veertien dagen der vorige maand naar Konstantinopel vertrokken waren, zijn door het smaldeel van den admiraal *Ricord* aangehouden geworden, en daar, bij de visitatie dier schepen, bevonden werd, dat de lading gedeeltelijk uit levensmiddelen bestond, zijn deze allen ontscheept en aangehouden. De schepen hebben hunne reis mogen vervolgen.

— Het schijnt, dat het ministerie nog niet al te zeker is, dat de heer *Courvoisier* het groot-zegel-bewaarderschap zal aannemen. In geval van weigering zou die post, naar men zegt, den heer *Guermon de Ranville*, procureur-generaal bij het geregtshof te Grenoble, worden aangeboden.

Ook liep gisteren het gerucht ter beurse, dat de heer *de Montbel*, door middel van den telegraaf, van zijne benoeming tot minister voor de kerkelijke zaken en het publiek onderwijs, onderrigt, dezen post had geweigerd en dat de heer *de Bourmont* voor zijnen post als minister van oorlog zou bedankt hebben.

De *Moniteur* van gisteren bevatte echter noch benoeming, noch dimissie, zoo min als die van heden.

Gisteren zijn de fondsen ter beurse weder eenigsins gestegen; zelfs was tegen het midden der beurs deze stijging zeer gevoelig. Op het einde echter vielen zij weder eenigzins. Bij het einde stonden de 5 pr.ct. op 109 en de 3 pr.ct. op 79,60.

Mengelingen.

GEESSELEN, — KLOPPEN.

Wanneer onze Zuid-Nederlandsche confraters, de couranciers, hunne gal tegen de ministers en de hooge regering hebben uitgespogen, vallen zij onze, dat is de hollandsche, instellingen aan. Ja, vooral Holland is het doel hunner schichten. De *Courier des Pays-Bas* heeft het, in zijn nommer 222, zeer tegen het geesselen geladen, en wij zouden ons misschien met dit zijn artikel kunnen verenigen, ware hetzelve niet, volgens de gewoonte der schrijvers van dat blad, met lasterlijke logens opgevuld. Het is waar, en ons altoos onbegrijpelijk voorgekomen, dat een der allereerste daden van de zachtzinnigste regering, die ooit bestaan heeft, het herstel der schandelijke geesselpaal, reeds in het begin van December 1813, geweest is, toen de vijand nog in het hart van ons vaderland genesteld was en men waarlijk wat anders te doen had, dan aan geesselen en hangen te denken. Niet minder onbegrijpelijk is het ons voorgekomen, dat men, bij de vereeniging met de Zuidelijke Provincien, niet dadelijk bedacht geweest is, om de criminele regtspleging, door het geheele Rijk, ten minsten provisioneel, tot dat er een voor allen gelijk Strafwetboek zou zijn aangenomen, op eenen gelijken voet te brengen. Want waarom geesselde men in het Noorden en behield de Bagno's in het Zuiden? Waarom hing men in het Noorden en guillottineerden men in het Zuiden? Of zijn de ruggen en halzen der Noord-Nederlandsche dieven en boosdoeners misschien van een ander alloi dan de Zuid-Nederlandsche? Deze disparaten zullen echter spoedig verdwijnen, aangezien het nieuwe Strafwetboek reeds lang bij de Staten-Generaal in deliberatie gebragt is en misschien nog wel in de volgende zitting zal aangenomen worden. Niemand verlangt, voor de eer der menschheid en voor den roem van ons vaderland, hartelijker dan wij, dat het barbaarsche geesselen, en alle andere der middel-eeuwen waardige straffen en strafbepalingen, uit dat wetboek mogen verdwijnen. De opinien, door de meeste onzer *Patres Conscripti*, bij de deliberatien deswegens in de afdeelingen, aan den dag gelegd, en de daaruit gesproten officieuse communicatien met de regering, welke ons grootendeels bekend zijn, leveren ons de gegrondste hoop daartoe op.

Maar deze onze bijzondere gevoelens nemen ons algemeen gevoelen niet weg, dat het den *Courier des Pays-Bas* zeer slecht betaamt, de Hollanders, ook in dat geval, te lasteren. Hij schildert ons een *betit fouettement pien choli*, en verhaalt, in dat lieve tafereeltje, dat de roeden, waarmede gegeesseld wordt, een halve vinger dik zijn. — Logen No. 1. — Het zijn gewone roeden, zoo als die, waarvan de stalbezems gemaakt worden. — Iedere roede, gaat hij voort, dient slechts voor twee slagen. — Logen No. 2. — Met iedere roede worden tien, ja dikwijls twintig slagen en meer toegebragt. — Het bloed stroomt langs den rug. — Logen No. 3. — Zelden, en alleen bij het afstraffen van de ergste boosdoeners, wordt er bloed gezien. — Het getal der slagen is onbepaald; een regeringspersoon, de geneesheeren bij de inquisitie gelijk, bevindt zich nabij de plaats der executie en hij alleen geeft het teeken, dat de strafoefening moet ophouden. — Logen No. 4. — Het getal slagen, welke iedere boosdoener ontvangen moet, is, door de volle regtbank, te voren, naauwkeurig bepaald; de scherpregter bekomt eene lijst daarvan en mag geenen halven slag meer toebrengen. Dat deze strafoefening ten overstaan van een' der regters plaats heeft, geschiedt uit menschelijkheid, en op dat de scherpregter, door een of ander belang of door eenen of anderen hartstogt, daartoe gedreven, zijne instructien niet zou overschrijden. Daarom wenkt deze regter *ex superabundanti* den scherpregter, als het bepaald getal slagen dáár is. Te wenschen ware het, dat iedere executie, om het even welke, altoos en overal ten overstaan van een menschlievend regter mogt geschieden. — Men bedekt den boezem der vrouwen met eenen lederen lap, om denzelven voor de slagen te behoeden, — Logen No. 5. — De roedeslagen bereiken nooit de borst, enkel den rug; en, dat men den boezem der vrouwen met eenen lap bedekt, geschiedt enkel zedigheids halve — Men geesselt dus ook vrouwen — Het zij zoo — Maar zelden, zeer zelden zoo, dat zij er veel gevoel van hebben. — De rug der geëxecuteerden wordt, na de executie, gewreven met eene zalf, welke belet, dat de striemen ooit verdwijnen. — Logen No. 6. — De rug der gevangenen wordt, terstond na de executie, gezalfd, om de pijn te lenigen; zelfs worden de punten der garden, welke in de huid gedrongen zijn, om alle verzweringen of andere kwade gevolgen te voorkomen, zorgvuldig daaruit gehaald. Zoo dat *de Courier*, in de twee en twintig regels, waaruit zijne geessel-beschrijving bestaat, zes logens geschreven heeft. Daar hij nu ten minsten drie à vier regels noodig heeft gehad, om iedere logen te dichten, zoo kan men gerust zeggen, dat zijn artikel uit zoo vele logens als regels bestaat. En deze logens zijn daarenboven verregaande kwaaddaardige logens, alleen verzonnen, om het hollandsch karakter, het zachtzinnigste, dat in de geheele wereld bestaat, eenen klad van wreedheid aan te wrijven; want juist alle de bijzonderheden, welke *de Courier* als

verfijningen van wreedheid doet voorkomen, zijn zoo vele bewijzen van menschlievendheid in den hollandschen regter, die het kwaad, hetwelk de wet hem gebiedt, zijns ondanks, den ongelukkigen lijder te veroorzaken, op alle mogelijke wijzen tracht te lenigen.

Wat dan van zulk eenen logenachtigen schrijver te verwachten, als hij ons, uit eene veelligt door hem zelven vervaardigde statistiek, zoekt te bewijzen, dat de misdaden in Zuid-Holland pro rato veelvuldiger zijn dan in andere landen? Wij hebben geene genoegzame statitische opgaven onder de oogen, om hem het tegendeel te bewijzen, maar kunnen, langen tijd de hoofdplaats dier provincie bewoond hebbende, verzekeren, dat er aldaar, jaar door jaar, slechts drie, hoogstens vier malen 's jaars, executie geschiedde en dan nog altoos aan een gering getal personen. Hetgeen, voor zoo verre wij daar over kunnen oordeelen, op eene bevolking van bij de 450,000 zielen, luttel weinig is.

Wij vinden ook nog, in dat zelfde artikel, een verwijt van wreedheid tegen eene hollandsche regtbank, dat zij iemand, alleen uit hoofde van eene eenvoudige poging om te ontvlugten tot zes maanden gevangenis-straf heeft verwezen, te ondergaan na den tijd van gevangenschap, waartoe hij wegens zijne misdaad veroordeeld was geworden. Het is zekerlijk wreed iemand wegens eene poging tot ontvlugten te veroordeelen. Ook zegt het oude hollandsche spreekwoord: *Een gevangen man zoekt list.* Maar niet de hollandsche regter, neen, het fransche Code Penal, hetgeen de schrijvers van den *Courier* niet schijnen gelezen te hebben, begaat deze wreedheid (*). Het zal met de statistische wetenschap dezer schrijvers, wel eveneens gelegen zijn als met hunne kennis van het Code Penal.

Ook straalt deze diepe onkunde der voormelde schrijvers door in hunne aanhaling van den heer *Asser* als medevoorsteller der, zoo zij zeggen, *ijselijke wetgeving*, *in* 1827, *aan de Staten-Generaal voorgedragen.* De heer *Asser* heeft niets aan de Staten-Generaal voor te dragen; want hij is slechts griffier der commissie tot de wetgeving en heeft, al zoodanig, niet eens eene consultatieve stem.

Dezelfde *Courier* plaatst, in zijn nommer 224, een meer bedaard en minder lasterlijk artikel over de rietjes-slagen, welke aan onze militairen worden toegediend. De bittere toon, welke in dit artikel heerscht, ter zijde gesteld (kan de *Courier* wel eenen anderen toon aannemen?), vinden wij veel waarheid in hetzelve. Wij zullen ons niet inlaten in het onderzoek of de krijgstucht beter door het gebruik van den stok dan door andere middelen gehandhaafd kan worden; ook geenszins ontkennen, dat de fransche generaals, vóór en na de revolutie, en vooral *Napoleon*, welke geenen stok duldden, bevoegde regters op dat stuk geweest zijn, hoezeer *Lodewijk XIV* en *Frederik de Groote* nog al iets met den stok hebben uitgerigt; maar alleen aanmerken, dat de stok goed, ten minsten verschoonlijk mag geweest zijn, toen de legers meestal uit het schuim, uit de heffe des volks bestonden, uit ledigloopers, die, te lui en te liederlijk, om behoorlijk een ambacht te leeren of uit te oefenen, en door een vrij aanzienlijk handgeld verleid, dienst als soldaat namen. — Nu, echter, nu onze legers zamengesteld zijn uit de bloem der jongelingschap, een enkele soldenier of remplacant uitgezonderd, die onmiddelijk uit de huizen hunner ouders genomen, geen tijd hebben gehad, om zedelijk bedorven te worden; nu onze legers enkel bestaan uit lotelingen (haast was ons het woord *kloppelingen*, dat wij, sedert jaren, helaas als synoniem van lotelingen hebben moeten beschouwen, ontsnapt) bestaat, nu wordt het regimen met den stok, of met rietjes-slagen, wij moeten het zeggen, onverantwoordelijk, en wij durven gerust, het denkbeeld van den *Courier* opvattende, de ongerijmdheid beweren van eene handelwijze, waardoor het leermeesters verboden wordt, om hunne leerlingen, nog kinderen zijnde, te slaan, terwijl de achttienjarige jongeling, pas even van de school gekomen, ten koste van zijnen rug, leeren moet, wat slagen zijn. Laat ons echter hoopen, dat onze anderszins zoo zachtzinnige regering eerlang deze vlek uit haar militair wetboek zal wisschen.

NIEUWE WIJZE VAN BEDELEN.

De heer DE POTTER, dezelfde, die, dezen winter, wegens zijn oproerig geschrijf, te Brussel tot gevangenisstraf en geldboete verwezen is; dezelfde, die, door een aantal, men zegt welgekleede lieden, naar zijne gevangenis vergezeld is geworden, dewelke welgekleede lieden, na hem, in statie, naar zijn temporair kerkhof geleid en hem alzoo, plegtiglijk, voor eenigen tijd, in de gevangenis begraven te hebben, hem deswegens geen beter rouwfeest hebben meenen te kunnen geven, dan de glazen bij den Minister van Justitie in te slaan; deze zelfde heer DE POTTER nu heeft een werk geschreven, *Het leven van Ricci* betiteld. Daar dit werk, in den beginne, aan nieuwsgierige lieden, tamelijk wel verkocht werd, besloot men dadelijk tot eene tweede oplaag. Doch hier had men zich misrekend. Een gedeelte van den eersten druk en de geheele tweede oplaag bleven in den winkel des boekverkoopers. Wat doet nu de heer DE POTTER: hij zendt een *present exemplaar* van dit werk aan een iegelijk, die voor eene zekere som inteekent, om de boete voor hem te betalen. Ieder heeft zoo zijne wijze van bedelen. Sommige bedelaars verwen zich wonden op armen en beenen; anderen veinzen lamheid, kreupelheid, melaatsheid of blindheid; weder anderen loopen met draai-orgels, geverfde duiven of apen. De heer DE POTTER schenkt boekjes, welke hij toch niet verkoopen kan, aan degenen, die hem eene aalmoes geven.

(*) A l'egard des détenus qui se seront evadés au auront tenté de s'évader par brise de prison ou par violence, ils seront, par ce seul fait, punis de six mois à un an d'emprisonnement, et subirent cette peine immédiatement après l'expiration de celle qu'ils auront encourue pour le crime ou délit à raison duquel ils etaient détenus.

Code Penal, art. 245.

BREDA, — 15 Augustus.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* is, in den morgen van den 13, met deszelfs drie zonen, van Brussel, te Gravenhage aangekomen.

— Te Brussel wordt, sedert eenigen tijd, op nieuw van het aftreden van den heer *Gobbelschroy* als minister van binnenlandsche zaken gesproken; Z. Excell. zou, zoo men zegt, voor de derde maal zijne dimissie gevraagd hebben.

Het gerucht wegens het aftreden van den heer *d'Omalius de Halloy*, als gouverneur van Namen (*ook in ons nommer van ll. zaturdag megedeeld*), bevestigt zich niet.

— Zie hier, naar men verzekert, de artikelen van het geheim traktaat, dat tusschen Frankrijk, Engeland en Oostenrijk zou gesloten zijn:

„ 1°. Engeland zou deszelfs geheele beschikbare scheepsmagt in de Middellandsche- en Zwarte-Zeeën bezigen, om de smaldeelen der admiralen *Ricord* en *Heyden*, als ook alle de maritime etablissementen van Rusland, te vernielen.

„ 2°. Frankrijk zou eene expeditie van 30,000 man ter beschikking van Engeland stellen, dewelke op de kust der golf van Saros zou worden ontscheept, om, naar mate der omstandigheden, de stad Konstantinopel bij te springen of het Russische leger af te snijden. Dit legerkorps zou, naar gelang der behoeften en der uit het klimaat spruitende zwarigheden, vermeerderd worden.

„ 3° Oostenrijk zou een observatie-korps, gelijk in sterkte met het fransche expeditie-korps, op de fransche grenzen zenden, ten einde alle de partijen, gedurende de afwezigheid van een gedeelte des franschen legers, in toom te houden. Deze magt zou echter het koningrijk niet binnen rukken vóór dat het gouvernement zulks geraden zou oordeelen, en in zoo verre, als eene volks beweging hetzelve min of meer dreigend mogt voorkomen."

Wij deelen onze lezers dit berigt mede, zoo als wij het ontvangen hebben, maar daar de bron van hetzelve in de fransche zoogenaamde liberale dagbladen te zoeken is, raden wij hen niet te vroeg geloof aan dezen jobsbode te hechten.

— Wij hebben de engelsche brieven van den 12 ontvangen. Een der veelvuldige londensche morgenbladen laat zich over de benoeming van den heer *de Polignac* tot hoofd van het fransch ministerie op de volgende wijze uit: » Wij wenschen Frankrijk, Engeland en alle de beschaafde landen geluk met deze verandering; zij voorspelt ons het welzijn van het geheele menschelijk geslacht, en wij kunnen verzekeren, dat zij slechts strekt, om de goede verstandhouding tusschen Engeland en Frankrijk te bevestigen. Men zegt, dat de Russische ambassadeur, graaf *Pozzo di Borgo*, door deze verandering zoo aangedaan is geworden, dat hij plotseling ziek gevallen is (!!!).

Augustus aanstaande des morgens van 9 tot 12, en 's namiddags van 2 tot 5 ure.

BREDA, den 14 Augustus 1829.

F. A. WERDEN.
M. J. F. VAN TETS.
P. L. FAES.
W. VERLEGH.

Pro Justitia. De Vrederegter *ad interim*, in het kanton *Breda*, adverteerd, dat de teregtzittingen te beginnen met Zaturdag den 22 Augustus 1829, en bij vervolg alle Woens- en Zaturdagen, des voormiddags ten 10 ure, zullen gehouden worden in het lokaal daartoe bestemd, in de *Katerstraat*, Wijk D. N°. 74.

(*get.*) P. L. FAES.

OVERLEDENE SOLDATEN.

Ten Kantore van den Agent D'HENRY, bij St. Bavo's Kerk te *Gent*, kan men inzage bekomen der Registers, inhoudende de namen van meer dan 34,000 Soldaten, die, gedurende de laatste Oorlogen in Franschen dienst overleden zijn, en van welke men de ECHTE DOOD-BRIEVEN kan bezorgen. Men belast er zich met onderrigtingen, nopens het lot der NEDERLANDERS, die, vóór het jaar 1815, in Franschen Militairen dienst geweest zijnde, tot heden in hun Vaderland niet zijn terug gekomen.

De brieven moeten *pracht-vrij* zijn.

VERKOOPING
VAN
PAARDEN.

De Heer Kommanderende Officier van het Korps RIJDENDE ARTILLERIE, in garnizoen te *Breda*, als daartoe geautoriseerd, zal, op *Bingsdag den 18 Augustus* 1829, des voormiddags ten tien ure, door den Notaris JACOB VAN NAERSSEN, te Breda, aan den meestbiedende Verkoopen:

18 zoo Rij- als Trekpaarden.

De Verkooping zal plaats hebben op het Nonnenveld, bij de Militaire stallen te Breda, alwaar de Paarden één uur vóór de Verkooping kunnen worden gezien.

MEN PRESENTEERD TE KOOP:

Een ZWART RUIN PAARD, oud 3½ Jaar.
Een BRUIN MERRIE PAARD, oud 4½ Jaar.
Een VOS RUIN PAARD, oud 4½ Jaar.
Twee VOSSE MERRIE PAARDEN, oud 4½ Jaar.
Een VOS MERRIE PAARD, oud 5½ Jaar.

Te bevragen bij Jufvrouw *GELENS*, in 't Logement de *Kroon* te BREDA.

*** Binnen eenige weken zullen de Erfgenamen van wijlen Mevrouw de Weduwe F. J. VAN SON, in het openbaar, aan de meestbiedenden doen VERKOOPEN:

Zestien verschillende, zoo groote als kleine HUIZEN, staande en gelegen binnen de stad *Breda*, waaronder voornamentlijk:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, gelegen aan de Haven, bestaande in vijftien verschillende KAMERS, STAL voor vijf paarden, KOETSHUIS, twee PAKHUIZEN, TUIN, enz., hebbende eenen uitgang aan de Stads Wallen, benevens eenen zeer ruimen KELDER en twee POMPEN.

Een wel gelegen KOOPMANSHUIS, in de Tolbrugstraat, omtrent bij de Roomsch Katholijke Kerk, voorzien van zes KAMERS, twee KEUKENS, twee KELDERS, VOORHUIS met marmeren vloer, benevens een PAKHUIS en TUIN, voorzien van POMP- en REGENBAK; hebbende eene uitgang aan den nieuwen weg.

Een HUIS, staande en gelegen in de lange Brugstraat, bestaande in vier KAMERS, VOORHUIS, KELDER, KEUKEN, benevens POMP en REGENBAK, PAKHUIS, TUIN EN ERVE.

De bovenstaande en overige HUIZEN zijn ook uit de HAND TE KOOP, dezelve zijn te bevragen aan de Haven, Wijk C. n°. 256.

De dag en plaats der Verkooping zullen nader bepaald worden.

---

† † Alle diegenen, welke iets te pretenteren hebben uit den † Boedel van wijlen Mejufvrouw de Weduwe F. J. VAN SON, overleden te *Breda*, worden verzocht hunne pretentien in te dienen aan het voornoemde Sterfhuis, uiterlijk tot den 1 November 1829.

BREDA, den 12 Augustus 1829.

---

* * Op aanstaande Woensdag den 19 Augustus zal ten Venduhuize * te BREDA, worden verkocht, EENE EXTRA MOOIJE PIANO FORTE, van vijf en een half octaaf, wel geconditioneerd, van den beroemden *Ruger*.

*** Men verlangt binnen deze Stad, eene FATSOENLIJKE JUFVROUW, niet beneden de twintig jaren, liefst van de Protestantsche Godsdienst, om behulpzaam te zijn in het geven van Onderwijs in vrouwelijke handwerken, het maken van Vrouwen-kleederen, alsmede niet onkundig in de Fransche en Hollandsche talen.

Iemand hierop reflecteerende, adressere zich met gefrankeerde brieven onder letter W. bij de uitgevers dezer.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERY.

Bij de Wed. F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, alléén gekwalificeerde Collectrice te *Breda*, zijn in de thans trekkende 146e Koninklijke Nederlandsche Loterij, waarvan de trekking der 3e klasse, op maandag den 24 Augustus zal plaats hebben, Heele, Halve, Vijfde, Tiende en Twintigste loten, tegen onderstaande prijzen te bekomen, als:

Koop klassikaal voor de Derde Klasse.			KOOP ALLE KLASSE.			Verwisseling der Loten voor de Derde Klasse.		
Heel	Lot.	*f* 40,00	Heel	Lot.	*f* 69,00	Heel	Lot.	*f* 14,00
Half	Lot.	- 20,00	Half	Lot.	- 34,50	Half	Lot.	- 7,00
Vijfde	Lot.	- 8,00	Vijfde	Lot.	- 13,80	Vijfde	Lot.	- 2,80
Tiende	Lot.	- 4,00	Tiende	Lot.	- 6,90	Tiende	Lot.	- 1,40
Twint.	Lot.	- 2,00	Twint.	Lot.	- 3,45	Twint.	Lot.	- 0,70

HOOGE PRIJZEN DER TWEEDE KLASSE.

1e Lijst. N°. 15105, 18797, 492, 16031 en 5315, ieder een prijs van *f* 1000. N°. 8026 een prijs van *f* 20,000, N°. 14472 een prijs van *f* 5000 en N°. 1583 een prijs van *f* 1500.

2e Lijst. N°. 8, 6602, 19544, 11679 en 1951, ieder een prijs van *f* 1000. N°. 14910 een prijs van *f* 2500 en N°. 3738 een prijs van *f* 1500.

*** Door BROESE & COMP., te *Breda*, is den 13 Augustus 1829, aan de Edel Achtbare Heeren, Burgemeester en Wethouderen hunner woonplaats, ter vertaling in het Nederduitsch, vertoond: *Manuel des Jeunes Artistes et Amateurs en peinture*, par M. P. L. BOUVIER, Paris 1827.

*** Voorzien van Kerkelijke Goedkeuring, door den Hoogwaardigen Heere JOANNES VAN HOOIJDONK, Apostolisch Administrator van het Vicariaat van *Breda*, wordt, bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., te *Breda*, uitgegeven, en is door deze aan hunne Correspondenten in dit Rijk verzonden de Tweede Verbeterde Druk van het

GODSDIENSTIG HANDBOEK VOOR NADENKENDE EN WELGEZINDE KATHOLIJKE CHRISTENEN; — *door M. REITER, R. K. Pastoor te* Ainring. *Naar de dertiende Oorspronkelijke uitgave, uit het Hoogduitsch.* In carton *f* 2,50.

Het zal wel niet noodig zijn, iets tot aanprijzing te zeggen van dat voortreffelijk boek, waarin alles gevonden wordt, wat een Katholijk in een Gebedenboek met mogelijkheid kan verlangen; — van dat voortreffelijk boek, waarvan Zaliger de Hoogwaardige Apostolische Vicaris ADRIANUS VAN DONGEN, in zijne Goedkeuring, de lezing insonderheid den meer geoefenden Christenen, met allen nadruk heeft aanbevolen, bij de wensch-uitboezeming, dat het voor velen eene Wekstem moge wezen tot een Godsdienstig leven, en menigvuldige vruchten van Christelijke deugd voortbrenge; en de Hoogwaardige, — mede reeds overleden, — Aartspriester JOANNES CRAMER, insgelijks in zijne Goedkeuring, heeft getuigd, dat het bekwaam is, voor God-alleen te leeren leven, werken en lijden; — van dat voortreffelijk boek, hetwelk bij *Neêrlands* Katholijken zulk een goed Vertier heeft gevonden, dat de geheele oplage er van is UITVERKOCHT, en in hunne tijdschriften met den meesten lof is beoordeeld; terwijl de *Vaderlandsche Letteroefeningen* (*) betuigden, zich verpligt te achten, dit boek niet slechts aan alle Katholijken, maar zelfs aan alle Protestanten, die zich, bij onderscheiden feestgelegenheden, in Geloof, Hoop en Liefde wenschen te versterken, met den meesten nadruk aan te prijzen.

Wat dezen Herdruk betreft, — dienaangaande berigt de Vertaler: dat hij al, wat in zijn vermogen was, heeft aangewend, om dien te volmaken, en al, wat in den Eersten Druk, naar gegronde aanwijzing, veranderd en verbeterd diende te worden, heeft veranderd en verbeterd.

Een geheel nieuwe Tijtel en een uitmuntend Vignet, door VELIJN gegraveerd, versieren dit werk, hetwelk, op velin papier, met eene keurige letter, gedrukt, in alle soorten van banden, verkrijgbaar en te ontbieden is.

(*) No. IX, 1821, bladz. 374 en 375.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.